

Lex Boon

Mr. Kaor Yamamoto

Het intrigerende verhaal van
een mysterieuze Japanner,
een Volendams hotel en
duizenden brieven

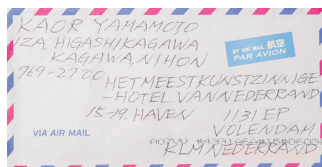
MEULENHOFF

*How are you and
How is the weather?*

KAOR YAMAMOTO
1ZA HIGASHIKAGAWA
KAGAWA, NIHON
769-2700
HET MEESTKUNSTZINNIGE
-HOTEL VANNEDERRAND
15-19, HAVEN 1131 EP
VOLENDAM
VIA AIR MAIL
A07UJ #433186A#15#0603#
KLM NEDERRAND

BY AIR MAIL 航空
PAR AVION

Het is begin maart en het licht van de heldere winterzon weerkaatst via het water van het Markermeer naar binnen bij Hotel Spaander. Buiten is het een graad of negen, en de eerste groepjes toeristen slenteren al over de dijk, langs de vele souvenirshops in het oude vissersdorp.

In het restaurant van het hotel keert *general manager* Chris Noordstrand het zwarte tasje, dat bijna tot aan de rand vol zit, boven tafel om.

Een enorme hoeveelheid luchtpostenvelop-

pen, vederlicht en met rood-blauw geblokte randen, vult het tafelblad. In totaal zijn het bijna tweehonderd brieven, bezorgd in de afgelopen tien maanden. Twintig per maand, vijf per week, elke postbezorgdag één.

HET MEEST KUNSTZINNIGE HOTEL VAN NEDERLAND, 15-19 HAVEN, VOLEDAM, staat er in krampachtig geschreven blokletters op iedere envelop. Ze zijn dichtgeplakt met kleurrijke postzegels, afgestempeld in Nagao, Kagawa, Japan. Er zijn slechts een paar brieven opengemaakt.

‘Ga je gang hoor,’ zegt Chris.

Voorzichtig scheur ik een brief open. En daarna nog een. En nog een.

‘Hè... wat... het is gewoon... zo...’ stamel ik, waarna ik alleen maar kan lachen.

Het is een vervreemdende ervaring, om een brief te openen waarvan je al precies weet wat erin staat. Elke brief bevat namelijk dezelfde wonderlijke tekst.

Dear Sirs:

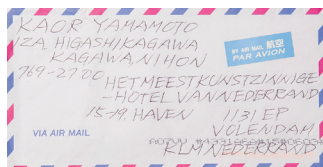
How are you and How is the weather?

*Thank you very much
– for sending me some informations
– the other day.*

*Please give my best regards
– to all members.*

Yours faithfully

MR. KAOR
NEDERLAND

‘Worden we met zijn allen in de maling genomen door Mr. Kaor?’ zegt Chris. ‘Zouden wij het enige hotel zijn waar hij dit doet?’

‘Het doet me denken aan de film *Groundhog Day*,’ zegt salesmanager Sander Mager. ‘Dat er een man is die elke ochtend wakker wordt en denkt: vandaag ga ik Hotel Spander een brief sturen.’

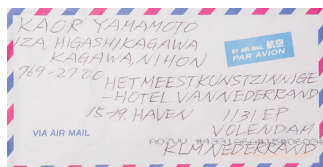
Chris: ‘We denken natuurlijk dat hij gestoord is, maar wie zegt dat wij dat niet zijn? Stel je voor dat er een antwoord is dat

buiten ons referentiekader ligt.’

Volgens Chris is Johan van de administratie al sinds 2002 in dienst van het hotel, en herinnert hij zich dat de brieven destijds al binnenkwamen. Mr. Kaor doet dit dus al meer dan vijftien jaar.

Wie is – of gaat er schuil achter – Mr. Kaor? Dat vragen Chris en Sander zich al een paar jaar af. En ik sinds een kwartiertje ook.

Ik was sceptisch geweest toen een collega een paar weken eerder de mail met in de onderwerpregel ‘Hechte Japanse fan van Art Hotel Spaander’ had doorgestuurd. ‘Kijk de mail hieronder. Gek maar intrigerend verhaal. Wil jij er eens induiken als je terug bent?’ schreef ze.

Het bericht was naar de redactie van *Het Parool* gestuurd door een medewerker van een Volendams pr-bureau. Daarin vertelde ze dat ze een dag eerder in het hotel was en daar een enorme stapel brieven kreeg te zien van ‘Dhr.

Kaor Yamamoto uit Japan'. Ze suggereerde dat het 'misschien een interessant onderwerp voor de krant zou zijn' en nodigde ons uit om 'een bezoekje aan Art Hotel Spaander' te brengen en 'de brieven met eigen ogen te zien'.

De mail sloot af met '100 procent groeten'.

Het verhaal over de brieven was fascinerend, maar het zag er ook verdacht uit. Dit was toch gewoon een marketingstunt? Of een vroege 1-aprilgrap? Er werd om de paar zinnen benadrukt dat het een *art hotel* was en dat als we langskwamen, we vooral ook het beroemde gastenboek moesten bekijken. Ik had tot dan nog nooit van Hotel Spaander gehoord, maar blijkbaar hadden onder anderen Pierre-Auguste Renoir, Eleanor Roosevelt, Walt Disney en Muhammad Ali eens in het kunsthôtel overnacht.

Dat verbaasde me misschien nog meer dan de brieven: de combinatie tussen kunst en Vollandam had iets onwaarschijnlijks.

Bij het dorp moest ik vooral denken aan Hollandse clichés, die door norske onderne-

mers schaamteloos werden uitgemolken om zo veel mogelijk geld te verdienen. Kaas, klompen, molens. Er leek me weinig verheffends aan. En wie liep er nu nog écht in klederdracht?

De kunstvorm waarmee Volendam bij mij enige bekendheid had verworven – de muziek – was dan soms best lekker (*Pak nou maar m'n hand, stel niet te veel vragen!*), maar was de palingsound iets dat internationale grootheden naar het dorp deed afreizen? Ik moest denken aan Jan Smit, tegen wie ik vroeger nog wel eens had gevoetbald. Dat hij een paar weken voor zijn breuk met Yolenthe Cabau van Kasbergen nog een tatoeage had laten zetten met haar naam. Dat zij echt in het dorp had gewoond, vlak voor de start van haar glamourleven met appartementen in Milaan, Istanbul, Nice, Ibiza en Doha. En dat zijn moeder – Gerda – op televisie had geklaagd over de gastendoekjes die Yolenthe had meegenomen bij het vertrek. Ik moest ook denken aan de nieuwjaarsbrand, de beruchte Volendamse kermis en de rapporten over het cokegebruik in Volendam, dat vol-

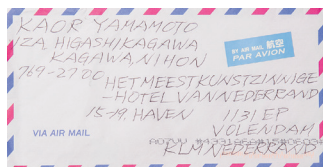
gens analyses van het rioolwater bijzonder hoog zou zijn. Associaties genoeg, maar wat wist ik nu eigenlijk echt van het dorp?

Ik mailde mijn collega dat ik er even naar zou kijken, zodra ik weer aan het werk was: mijn vriendin stond op het punt van bevallen. Daarna was het misschien de moeite van het checken waard, en het was altijd fijn om een reden te hebben om even de stad uit te gaan.

‘Leuk, ik hoor t.z.t. wel of er een verhaal in zit,’ stuurde mijn collega terug.

Nu ik de brieven in mijn handen heb is al mijn achterdocht over een mogelijke pr-stunt onmiddellijk verdwenen. De enveloppen, de postzegels, de stempels: ze komen werkelijk uit Japan. En het lijken dan kopietjes, maar de brieven zijn echt een voor een met de hand geschreven. Dit kan toch niet nep zijn?

Wie is Mr. Kaor? Wat is dit? Waar komt dit vandaan? Wanneer is het begonnen? En vooral: waarom?

Hotel Spaander ligt aan de noordkant van de dijk die langs Volendam loopt. Het is er een toeristenwalhalla: schuin tegenover het hotel zit een fotograaf die bezoekers in klederdracht op de foto zet. Verderop in de straat zijn een kaasmakerij en een klompenfabriek, met daartussen souvenirshops en eetcafés.

Het hotel probeert de toeristen naar binnen te lokken met spandoeken, bevestigd aan de gevel met origineel negentiende-eeuws siermetselwerk, die wijzen op het *lakeview*

terrace. Maar stap bij Spaander naar binnen en je komt eerst terecht in een smalle, donkere ruimte waarvan de wanden volhangen met zeegezichten, haventableaus en oude portretten van de verweerde koppen van inwoners van het dorp.

Dit is het oude dorpscafé, dat in 1881 door zeilmaker Leendert Spaander werd omgetoverd tot hotel. Het bleef lang in handen van de familie Spaander, maar werd in de jaren zestig van de vorige eeuw in vervalven toestand opgekocht door de Volendamse aannemer Hein Schilder. Zo had hij een project waarmee hij de vele werknemers van zijn bouwbedrijf ook in het stille winterseizoen aan het werk kon houden. Het hotel werd weer populair bij de Volendammers en werd befaamd in de rest van het land, als het hotel waar de koffie door serveersters in klederdracht werd uitgeschonken.

Als onderdeel van de Best Western-keten richtte het hotel zich vanaf de jaren tachtig steeds meer op de volle touringcars met toeristen. Dat veranderde in 2012, toen het hotel na ruzie in het management van het be-

drijf weer onafhankelijk werd. Twee zonen van Hein Schilder kregen de leiding en dat was, door gebrek aan ook maar enige horeca-ervaring, geen doorslaand succes. Daarom werd in 2014 horecaconsultant Chris Noordstrand voor vier maanden ingehuurd.

De brieven van Mr. Kaor vielen Chris meteen op, toen hij voor het eerst achter de schermen meedraaide in het hotel. Hij vond het vooral verbazingwekkend dat de enveloppen ongeopend werden weggegooid. Als hij er bij het personeel naar informeerde, kreeg hij te horen dat de brieven afkomstig waren ‘van een meneer uit Japan die ons bedankt voor de informatie’. Niemand keek op van de analoge junkmail.

Veel tijd om stil te staan bij de brieven had Chris niet: hij was hier om de bedrijfsvoering van een hotel in problemen weer op de rails te krijgen.

De vier maanden dat Chris zou blijven werden er vijftien. En anderhalf jaar daarna keerde hij terug om general manager van het hotel te worden. Tot zijn verbazing kwamen de brieven van Mr. Kaor nog steeds binnen.

Chris: ‘Toen heb ik gezegd: bewaar die dingen vanaf nu, misschien kunnen we er iets mee. Kan ik een keer met die brieven in bad gaan zitten voor een foto, of zo.’

Dat leek hem leuk voor de *NiVo*, het nieuwsblad voor de gemeente Edam-Volendam.

Het is onduidelijk of Mr. Kaor het hotel ooit heeft bezocht. Op de enveloppen staat dan zijn volledige naam – Kaor Yamamoto – maar in de archieven is onder die naam geen reservering te vinden.

Het retouradres dat onder zijn naam staat hebben Chris en zijn salesmanager Sander opgezocht met Google Street View. Zo zijn ze erachter gekomen dat de brieven afkomstig zijn van een industrieterrein langs een tweebaansweg, met een grote verlaten parkeerplaats ernaast, op het eiland Shikoku in Japan.

Chris vertelt dat hij laatst de site van het televisieprogramma *Spoorloos* nog heeft bezocht. Dat programma heeft naam gemaakt met het opsporen van verloren gewaande

familieleden, misschien konden ze hier ook bij helpen. Ondertussen houd ik een van de brieven tegen het licht en zie in het papier kleine streepjes lopen: doorgedrukte letters van een eerdere brief, die op millimeters na gelijk moet zijn geweest.

‘Hij schrijft de brieven in elk geval op een notitieblok, waarschijnlijk meerdere achter elkaar,’ zeg ik.

Chris kijkt zijn salesmanager even aan. ‘Ben jij in een vorig leven *private detective* geweest, of zo? Je bent nu al verder dan wij tot nu toe zijn gekomen.’

De kleine ontdekking van de doorgedrukte letters overtuigt. Als ik wil, mag ik de stapel brieven meenemen en een poging wagen om de mysterieuze brievenschrijver te vinden. Chris zou hem graag willen uitnodigen om naar Volendam te komen en een tijdje in het hotel te verblijven.

‘Of we gaan naar hem toe,’ zegt hij. ‘Nemen we dikke koek mee, typisch Volendams. Dat staat 24 uur te koken.’

‘Misschien kent-ie het nog wel,’ zegt Sander.

‘Want wat heeft hij hier meegemaakt dat

dit hotel nog steeds in zijn geheugen zit?’ zeg ik. ‘Dat moet een geweldige ervaring zijn geweest.’

Voor ik vertrek, geeft Sander een rondleiding. Inmiddels, ruim 130 jaar nadat Leendert Spaander het oude dorpscafé kocht, zijn alle naastgelegen panden bij het hotel getrokken. Dat heeft nu, naast 78 kamers, ook vergaderen feestzalen, een zwembad met sauna, een restaurant, een pub en dus een lakeview terrace. Vanaf daar heb je niet alleen uitzicht op het Markermeer, maar ook op de gigantische grijze vlakte vol auto’s: het parkeerterrein van het hotel.

Sander vertelt dat Volendam ooit een kunstenaarskolonie is geweest, met het hotel als stralend middelpunt. Dat was te danken aan Leendert Spaander, die in het aantrekken van kunstenaars vooral een manier zag om de economie van het arme vissersdorp – en zijn bezettingsgraad – aan te jagen.

Toen hij eind negentiende eeuw zijn hotel begon, hadden de industrialisatie en

verstedelijking Volendam nog niet bereikt. En Spaander wist dat dat precies was waar schilders in binnen- en buitenland op dat moment naar op zoek waren: het eenvoudige leven. Dus stuurde hij foto's met landelijke taferelen naar kunstacademies in het buitenland, en trok hij met twee van zijn dochters naar Londen, waar hij ze bij de opening van een kunsttentoonstelling in klederdracht liet rondlopen.

Kunstenaars trokken massaal naar Volendam en naar het hotel waar bij de deur een bord hing met ARTIST KOM BINNE. Zo kwam het dorp internationaal bekend te staan als het magentadorp, naar de paarsachtig rode kleur op de vissersboten, de kleding van de inwoners en de verf op de houten huizen. De families in het dorp raakten er al snel aan gewend dat ze wat extra konden verdienen als ze hun kinderen in klederdracht model lieten staan voor de schilders. Het was het begin van het toerisme in Volendam, dat helemaal op gang kwam toen de Amerikanen het clichébeeld dat ze door Spaander kregen voorgeschot-

teld – van een dorp waar de tijd leek te hebben stilgestaan – begonnen te omarmen.

‘Veel kunstenaars betaalden destijds hun rekening met een schilderij,’ zegt Sander, terwijl hij door de herberg met volgehangen wanden loopt. ‘Dit is slechts een deel van de collectie van 1400 schilderijen die het hotel in bezit heeft.’

Daarom noemt de man Hotel Spaander dus ‘het meest kunstzinnige hotel van Nederland’. Maar waar zou hij dat vandaan hebben?

